

Rasspecifik avelsstrategi RAS för Rusk Svart Terrier

2022 - 2026

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Fakta om rasen	4
Rasens historia och utveckling	4
Övergripande avelsmål för rasen.....	5
Syftet med rasspecifik avelsstrategi	5
Strategier för uppfödare och hundägare inom hälsa och mentalitet	6
Metod	7
Rasens population och avelsstruktur	7
Nulägesbeskrivning	7
Antal registreringar.....	8
Genomsnittlig kullstorlek och inavelsökning	8
Avelsstruktur och användning av avelsdjur.....	9
Utländska rasklubbars avelsarbete.....	11
Utvärdering	11
Mål.....	12
Strategier.....	12
Hälsa.....	12
Nulägesbeskrivning	12
Höftledsdysplasi, HD.....	13
Armbågsledsdysplasi ED.....	13
Tillväxtrubbningar	14
Hyperuricosuria (HUU).....	14
Juvenile Laryngel Paralysis & Polyneuropathy (JLPP).....	15
Försäkringsinformation	15
Utvärdering	15
Mål.....	16
Strategier.....	16
Mentalitet	16
Nulägesbeskrivning	16
Mentalbeskrivning, MH.....	17
Spindeldiagram.....	17
Idealprofil MH.....	18
Mentalbeskrivna individer	18
Skott mentalbeskrivning	19

Mentaltest, MT 2007	19
Mentaltestade individer	19
Mentaltest 2017	20
Utvärdering	20
Mål	20
Strategier	21
Exteriör	21
Nulägesbeskrivning	21
Rasstandard exteriört	21
Exteriörbeskrivna individer	22
Utställning	22
Utvärdering	22
Mål	23
Strategier	23
Bruksprov och lydnadsprov	23
Bruksprov individer och starter	24
Tjänstecertifierade individer	24
Lydnadsprov individer och starter	25
Utvärdering	25
Mål	25
Strategier	26
Sammanfattning	26
Prioritering i rasklubben	27
Plan för fortsatt arbete i Rasklubben	27
För valphänvisning och annonsering i rasklubbens regi	28
Källor	28
Bilaga 1	29
Hälsa	29
Bilaga 2	30
Mentalt	30
Bilaga 3	32
Idealprofil Rysk Svart Terrier	32

Inledning

På Svenska Kennelklubbens Kennelfullmäktige 2001 fattades beslutet att det för varje hundras skall finnas en rasspecifik avelsstrategi.

I slutet av 80-talet presenterade Europarådet en konvention om sällskapsdjur och dess avel, där vikten av en sund och genetiskt hållbar avel som inte leder till defekta eller sjuka djur poängterades. Djurskyddslagen och djurskyddsförordningen är författade på ett sådant sätt att detta inte kan missförstås.

Rasklubben för Rysk Svart Terrier ansvarar tillsammans med Svenska Kennelklubben, SKK, och Svenska Brukshundklubben, SBK, för rasens utveckling i Sverige. Klubbens mål är att väcka intresse och informera för att främja avel av mentalt och fysiskt sunda, bruksmässigt och exteriört fullgoda Rysk Svart Terrier.

Avel och uppfödning ska ske i överensstämmelse med svensk djurskyddslagstiftning, SKK:s grundregler och avelspolicy samt hälsoprogram som innebär att avelsdjur ska ha ett registrerat HD resultat och ha genomfört mentalbeskrivning. Den rasspecifika avelsstrategin för Rysk Svart Terrier utgör en rekommendation till uppfödare och hanhundsägare att följa, baserat på rasens utveckling och utvärdering av populationen i Sverige. Rasens utveckling grundas dock på uppfödarnas val av avelsdjur och vilken användning dessa får. Ärftlig variation är en förutsättning för rasers möjlighet att överleva.

Aveln ska därför vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister vad det gäller hälsa, mentalitet eller funktion och inte heller tömmer rasen på genetisk variation.

RAS har skickats ut till uppfödare som är medlemmar i rasklubben, som sedan bjudits in till ett styrelsemöte för diskussion.

På grund av Covid-19 har vi inte haft något medlemsmöte varken under 2020 eller 2021 där medlemmar kunnat vara med och diskutera RAS. RAS har lagts ut på rasklubbens hemsida under en månad där medlemmar givits möjlighet att läsa och inkomma med synpunkter, medlemmarna informerades via ett nyhetsbrev. Alla inkomna synpunkter beaktas.

Efter slutgiltig revidering och fastställande av Svenska Kennelklubben, SKK, kommer den färdiga RAS publiceras på Rysk Svart Terrierklubbens hemsida.

Fakta om rasen

Ursprungsland: Dåvarande Sovjetunionen/Ryssland

Ursprungligt användningsområde: Bevakning och tjänstehund

Nutida användningsområde: Brukshund och tjänstehund.

FCI nummer: 327

FCI klassifikation: Grupp 2

Rasens historia och utveckling

Vid tiden efter andra världskriget bestämde man sig på den ryska statliga avelsinrättningen "Krasnaja Swesda" (röda stjärnan) för att genom korsningsavel få fram en hundras som kunde uppfylla militärens och polisens särskilt hårda krav på bevakning och tjänstehundar.

Man korsade Riesenschnauzer, Rottweiler, Airedaleterrier och s.k. "Moskwa-retriver", i huvudsak Schäfer- och Newfoundlands korsning. Syftet var att få fram en uthållig, skarp, hård, oöm, stabil samt arbetsvillig hund som kunde bevaka och försvara.

Hunden skulle dessutom vara stark och kraftfullt byggd med till uppgiften anpassad pälskvalitet. Vidare skulle den klara de inom hemlandets varierande klimatförhållanden med såväl stäpp- och ökenområden i sydöstra delarna, som isande kyla i norra Sibirien.

Även i dag används rasen i ursprungslandet Ryssland av både militär och polis. Vid en lantbruksutställning 1955 presenterades avkommorna till första och andra generationen korsningshundar under rasnamnet Svart Terrier.

Rasen ansågs vara etablerad i början på 1970-talet och får därmed ses som en relativt ung ras. Förutom i Ryssland och de övriga öststaterna har rasen nu spridit sig till övriga världen.

Den nya rasstandarden för Svart Terrier fastställdes av SKK 2011-11-29 och sedan 2012-01-01 är rasens svenska namn Rysk Svart Terrier. Rasen företräds av Rasklubben för Rysk Svart Terrier, före detta Svart Terrierklubben. Till Sverige kom den första Svarta Terriern 1973 och den första valpkullen föddes 1978. Klubben har verkat inofficiellt sedan 1979 men blev 1994 officiell. Rysk Svart Terrier klassas som brukshund och rasklubben verkar under SBK.

Rysk Svart Terrier ska vara modig, stabil och självsäker men kan vara reserverad och misstänksam mot främlingar. Rasen är mycket trogen sin familj och ska ha bevarat vakt och bevakningsegenskaper som är rastypiska. Den ska vara energisk och livlig och är avsedd för kraftfulla och snabba aktiviteter med kvicka försvarsreaktioner som passar till alla bruksgrenar. Rasen är tålig och kan anpassa sig till skiftande klimatförhållanden.

Rysk Svart Terrier är en av de mest strålande sidorna i ryska kynologins historia. För de fantastiska egenskaperna, sin skönhet och charm benämns rasen "Svarta Ryska Pärlan".

Övergripande avelsmål för rasen

Målet är att bibehålla och främja Rysk Svart Terrier som en väl fungerande och tålig brukshund och allroundhund, med en stabil mentalitet, god hälsa och exteriör som är hållbar och funktionell för rasen på sikt.

Syftet med rasspecifik avelsstrategi

På Svenska Kennelklubbens Kennelfullmäktige 2001 fattades beslutet att det för varje hundras skall finnas en rasspecifik avelsstrategi. Syftet med rasspecifik avelsstrategi, RAS, är att utgå från en analys av nuläget och de utmaningar som finns hos rasen i dag och hur det utvecklats sig över tid. De områden som beskrivs är rasens hälsa, mentalitet och exteriör, då Rysk Svart Terrier är en bruksras har det även utvärderats hur representativ den är på bruksprov samt även lydnadsprov. RAS ska även beskriva vilka mål som finns, hur målen ska nås och till när.

Strategier för uppfödare och hundägare inom hälsa och mentalitet

Uppfödare

Population och avelsstruktur

- Avelsdjur bör ej användas till mer än två normalstora kullar.
- Det är viktigt att inom en så liten population försöka att inte upprepa tidigare gjorda kombinationer eller snarlika.
- För att vårda populationen är det viktigt att uppfödare som har närbesläktade avelsdjur samarbetar för att inte vissa linjer ska bli överanvända.
- Informera sig om den svenska populationen innan import av avelsdjur eller parning med utländska avelsdjur.
- Utvärdera inavelsgrad bakåt fem generationer inför varje kull då det snabbt kan förändras.

Hälsa

- På olika sätt informera valpköpare om vikten av att röntga sina hundar för att kunna utvärdera avelsarbete och bedöma fortsatt avel med olika individer.
- Se på familjebilden, syskon till föräldradsjuren då det är möjligt samt utvärdering av tidigare kullars resultat och därmed föräldradsjuren avelsresultat innan ytterligare avel.
- Använda endast individer med HD resultat A, B eller C i avel, vid användning av C ska det ske i kombination med HD A.
- Använda endast individer med ED 0 i avel.

Mentalitet

- Endast använda avelsdjur med känd mental status som har högst en 3:a på skott och som har kryss i alla moment.
- Utvärdera resultat av mentalbeskrivning av tidigare kullar innan fortsatt avel på individer.
- Försöka främja att något av avelsdjuren genomfört ett godkänt mentaltest.

Exteriört

- Uppmuntra valpköpare till att använda sig av olika beskrivare så att fler individer blir beskrivna av domare som dömer rasen internationellt, så inte det blir en glidning i rasen exteriört i Sverige då populationen är liten och det är få uppfödare.
- På olika sätt informera valpköpare om exteriörbeskrivning och utställningar.
- Uppmuntra valpköpare att kombinera arbetsmeriter med utställningsresultat.

Bruksprov och lydnadsprov

- Upplysa om vikten av rasens användningsområde och att det är en bruksras till nya valpköpare.

- Att fler blir aktiva med att visa upp rasen på brukstävlingar så att de som är intresserade av bruks ser att rasen fungerar som brukshund.
- Sträva mot att något av föräldradjuret har tävlingsmeriter inom lydnad eller bruks.

Hundägare

Hälsa

- Röntga sin hund officiellt för HD och ED efter 12 månader.

Mentalitet

- Mentalbeskriva sin hund mellan 12-24 månader.
- Gärna genomföra mentaltest med sin hund mellan 24-48 månader.

Riktlinjerna i avelsstrategin är rekommendationer. Dock är målen svåra att nå om inte alla uppfödare, blivande uppfödare och ägare till tilltänkta avelsdjur följer dessa rekommendationer. Denna avelsstrategi gäller tills vidare. Den ska följas upp varje år och en mer ingående utvärdering ska göras var femte år.

Metod

Fakta och siffror har inhämtats från SKK hunddata, SKK avelsdata och lathunden för statistik på hälsa, mentalitet, exteriört och tävlingsresultat.

För att få en tydligare överblick över den svenska aveln och för att uppfödarna enkelt ska kunna utvärdera det svenska avelsarbetet finns det statistik uppdelat på svenskfödda och importerade var för sig inom alla delar i RAS. Den sammanslagna statistiken på svenskfödda och importer redovisas det sista i varje del och är den som används och utvärderas mot föregående RAS.

I alla tabeller är det angivet födelseår sammanräknat per femårsperiod som används som variabel för att kunna få fram en procentsats att förhålla sig till, för att kunna jämföra över längre tid och även se hur rasen ligger till över tid på femårsbasis då vi är en mindre ras med variation vad gäller kullar och importer årsvis. Som riktlinje kan man tänka utifrån födelseår att vanligtvis genomförs mentalbeskrivning mellan 12 och 24 månader, mentaltest mellan 30 och 48 månader, röntgen mellan 12 och 24 månader medan exteriörbeskrivning varierar mer i ålder.

Rasens population och avelsstruktur

Nulägesbeskrivning

Antalet aktiva uppfödare är i dagsläget 3 stycken. Mellan 2005 till 2019 har det varierat i antal och varit upp till 7 stycken uppfödare. Mellan 2005 till 2019 föddes 203 svenskfödda individer och 51 individer importerades, vilket blir en sammanslagen population på 254

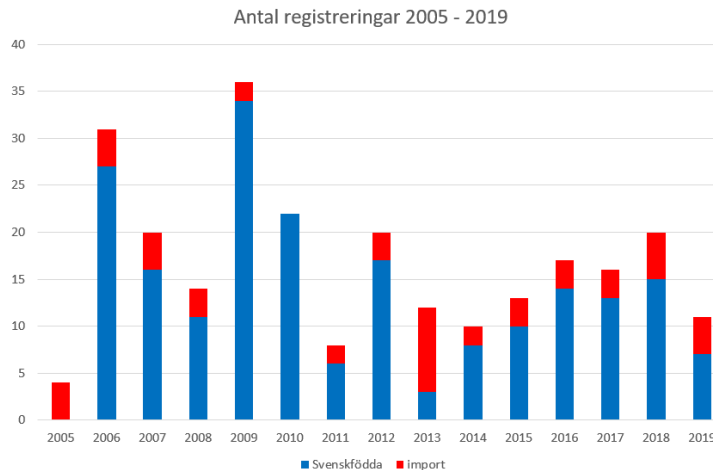
individer. Mellan 2015 och 2019 föddes 11 kullar med sammanlagt 59 individer, fördelat på 7 tikar och 5 hanar. Under perioden 2005 till 2019 har det exporterats Rysk Svart Terrier från Sverige till bland annat Finland, Danmark, Norge och Spanien.

Då rasen är numerärt liten är det väldigt viktigt med en bred avelsbas så att inte enstaka individer lämnar ett allt för stort avtryck i populationen. Rekommendationer från SKK är att det maximala antalet avkommor till ett avelsdjur inte överstiger 5% av den totala registreringssiffran under 5 år. Då det i vår ras kan variera stort mellan antal kullar per år är en bättre riktlinje att varje avelsdjur används till maximalt två normalstora kullar, medelvärdet per kull var 5,4 individer mellan 2015 och 2019.

Att se minst fem generationer bakåt är viktigt för målet om en tillräckligt hög genetisk variation och för att kunna bibehålla en population frisk i längden samt en låg inavelsgrad. För att öka den effektiva populationen är det viktigt att så många olika hundar som möjligt används i avel. Det är viktigt att ingen tillåts bli avelsmatador samt att det i så stor utsträckning som möjligt används avelsdjur som är obesläktade med populationen. Det är viktigt att se till antalet avkommor men också antal barnbarn till mor/farföräldrarna.

Antal registreringar

Antalet svenskfödda varierar en del från år till år, importer inte i lika stor utsträckning.

Genomsnittlig kullstorlek och inavelsökning

I en sluten population föreligger alltid en kontinuerlig ökning av inavelsgraden. Genom att begränsa inavelsgraden i varje enskild parning kommer även inavelsökningen, förlusten av genetisk variation, i rasen som helhet att bli långsammare.

Genomsnittlig kullstorlek har minskat något vid jämförelse från 2005 till 2019 och ligger mellan 2015 och 2019 på 5,4 individer per kull. Inavelsökningen ser ut att ligga på en fortsatt låg nivå i rasen, dock innefattar det inte importer och utlandsregistrerade individer som enbart har tre generationer bakåt registrerade i Svenska Kennelklubben, rekommendation är minst fem generationer bakåt. Därmed visar det inte den faktiska inavelsgraden då det i de allra

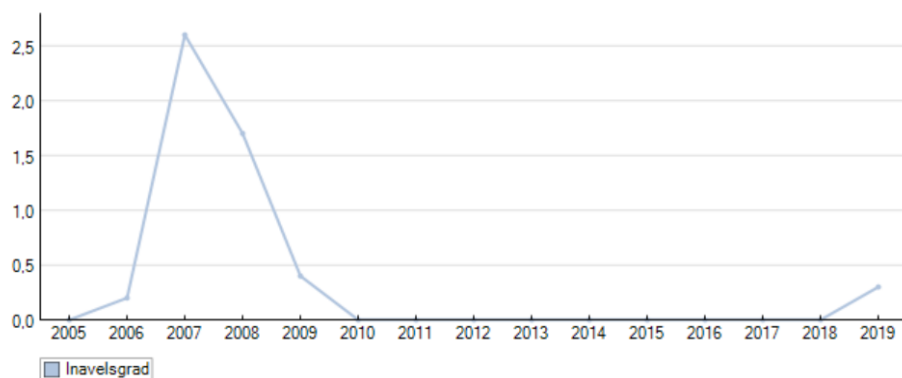
flesta kombinationer är minst ett avelsdjur som är importerat eller att utländsk hane används. Det kan därmed vara oklart hur det faktiska siffrorna ser ut. Under alla år från 2005 till 2019 ligger inavelsgraden under 0,5% bortsett från 2007 och 2008 då den låg på 2,6% respektive 1,7%.

I en sådan liten population som Rysk Svart Terrier, kan inavelsgraden snabbt förändras och det är av yttersta vikt att vara uppmärksam inför varje tilltänkt kombination av avelsdjur.

Medelvärde per kull			
	Antal kullar	antal valpar svenskfödda	medelvärde antal per kull
2005-2009	12	88	7,3
2010-2014	9	56	6,2
2015-2019	11	59	5,4

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Inavelsgrad	-	0,2 %	2,6 %	1,7 %	0,4 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0,3 %

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

Avelsstruktur och användning av avelsdjur

Från 2005 till 2019 ligger användningen av svenskfödda tikar väldigt jämnt, medan användningen av svenskfödda hanar har minskat mellan åren 2015 och 2019. Importerade tikar i avel har minskat för varje femårsperiod.

Användandet av importerade hanar har ökat kraftigt medan användandet av utlandsregistrerade avelsdjur minskat mellan åren 2015 och 2019. En del individer har betydande många avkommor och barnbarn i förhållande till rasens population och den genetiska variationen.

Individer använda i avel						
	svenskfödda		import		utlands-	
	Tik	Hane	Tik	Hane	registrerade	
2005	0	0	0	0	0	0
2006	2	1	2	1	2	2
2007	2	1	0	0	1	1
2008	1	0	1	1	1	1
2009	2	0	2	2	2	2
2005-2009	29,17%	8,33%	20,83%	16,67%	25,00%	
2010	2	0	1	0	3	3
2011	1	0	0	0	1	0
2012	2	1	0	0	1	1
2013	1	0	0	0	1	0
2014	1	1	1	0	1	1
2010-2014	38,89%	11,11%	11,11%	11,11%	27,78%	
2015	1	0	1	2	0	0
2016	2	0	0	2	0	0
2017	1	1	1	1	0	0
2018	2	0	0	2	0	0
2019	3	0	0	2	1	1
2015-2019	40,91%	4,55%	9,09%	40,91%	4,55%	

De 10 hanar och 10 tikar som från 90-talet har flest avkommor.

AVELSSTRUKTUR Svenskfödda valpar efter hanar födda -90 eller senare					
Reg nummer	Namn	Födelseår	Valpar	Barnbarn	
SE20908/2014	Finnkoshmar Firmenny Stil	2013	35	14	
S16738/92	Tisnarvikens Gisjaika	1992	17	5	
S12415/2009	Nochnoy Dozor Doliny Vetrov	2007	17	0	
SE58756/2013	Jashin Taras Sarja	2013	15	2	
S31258/2002	Jaguar-Tibia Filos	1997	12	18	
SE58736/2011	Darko's Radomil	2011	11	1	
VDHKFT17/2338	Argus Electra Boyar	2005	11	0	
DK09125/2003	Borissov-Tovarisch	2001	10	48	
VDHKFT17/2352	Shurik-Borei Vom Aralsee	2007	10	9	
S51079/2009	Elroj-Eugenij Zlato S Bavarskogo D	2009	9	20	

AVELSSTRUKTUR Svenskfödda valpar efter tikar födda -90 eller senare					
Reg nummer	Namn	Födelseår	Valpar	Barnbarn	
S27483/93	Tisnarvikens Krutova	1993	24	5	
S24795/2006	Svarta Majas Anushka	2006	21	37	
S24796/2006	Svarta Majas Arisha	2006	19	8	
S312572002	Zornoi Marfa	2001	18	32	
S58361/2001	Darko's Olga	2001	16	48	
S26055/2005	Nabrashina Von Den Torfmoorseen	2002	16	0	
S27484/93	Tisnarvikens Krasnaja	1993	14	16	
SE20909/2014	Finnkoshmar Fantasia Lyubvi	2013	11	1	
S60795/90	Darko's Dimitaska	1990	8	41	
S46464/2008	Nightmare's Fuska	2008	8	7	

Utländska rasklubbers avelsarbete

Kraven för att få registrera valpar i följande länder Finland, Tyskland, Ungern och Slovenien kommer sammanfattas utifrån den information som lämnats från rasklubsrepresentanter alternativt uppfödare som hänvisat till dokument från rasklubb.

Finland – I Finland är rasklubbens rekommendationer samma som Finskakennelklubben, avelsdjur med HD A, B, C och ED 0/0-1/1 får användas i avel men vid användande av belastad individ måste den paras med fri individ.

Tyskland – I Tyskland krävs HD röntgen med resultat på HD A1-2 eller HD B1-2, inga officiella krav på ED röntgen än. Inom närmsta åren kommer det komma krav på testning av JLPP och HUU. Avelsdjuret ska även genomgå en exteriörbeskrivning och beteendekontroll för att kunna användas i avel.

Ungern – I Ungern krävs att avelsdjuren har HD A-B och ED 0/0, de screenar även för JLPP och HUU. Inför en expertkommitté bedöms hunden exteriört, hälsomässigt och i beteende, en så kallad rasinspektion. De testar även mod och en del andra egenskaper hos hunden.

Slovenien – Slovenien har krav på HD A, B, C, inga officiella krav på ED. Det krävs en avelslicens på avelsdjuren som innefattar, röntgenintyg, exteriörbeskrivning, beteendekontroll. Det går att få avelslicens från 2 år, gäller upp till 8 år för tikar och för hanar livslångt.

De flesta klubbar vi varit i kontakt har meddelat att många uppfödare väljer att göra röntgen på såväl HD som ED samt andra hälsoreultat och försöker välja friska avelsdjur för att främja en hälsosam avel på Rysk Svart Terrier framåt.

Utvärdering

Uppfödarna av Rysk Svart Terrier har minskat i antal sett över en 15 års period mellan 2005 och 2019. Ganska få individer i populationen används i avel och det har över tid förändrat sig hur användandet av svenskfödda, importörer och utlandsregistrerade avelsdjur ser ut, speciellt den senaste perioden. Importernas ursprungsland varierar en hel del från flera olika länder i Europa och Ryssland.

Enstaka avelsdjur som används i avel har många avkommor och barnbarn i förhållande till den svenska populationen av Rysk Svart Terrier. Kullstorlekarna har minskat något över en 15 års period. Vid högre användning av importörer och utlandsregistrerade är det svårt att utläsa inavelsgrad utifrån Svenska Kennelklubbens uträkningssystem.

Mål

Kortsiktigt (5år)

- Undvika att enstaka hundar får många kullar, max två kullar och att kombinationer helst ska ha olika härstamning från partnern.
- Vid importer tänkta till avel och vid parningar med utländska individer bör släktskapet med den övriga svenska stammen beaktas för att få maximal nytta med tillförseln av nytt genetiskt material.

Långsiktigt (10 år)

- Bredda avelsmaterialet och öka den genetiska variationen i Sverige.
- Fortsätta hålla en låg inavelsgrad sett över minst fem generationer.

Strategier

Rasklubben

- Öka medvetenheten hos uppfödare och presumtiva hanhundsägare om avelsstrategin i RAS genom diskussion på uppfödarmöten och medlemsmöten.
- Informera om vikten av avel på så många olika genetiska individer som möjligt i RAS.
- Informera och diskutera rasens aktuella situation på såväl uppfödarmöte som medlemsmöte varje år samt inkludera alla medlemmar vid revidering av RAS.

Uppfödare

- Avelsdjur bör ej användas till mer än två normalstora kullar.
- Det är viktigt att inom en så liten population försöka att inte upprepa tidigare gjorda kombinationer eller snarlika.
- För att vårda populationen är det viktigt att uppfödare som har närbesläktade avelsdjur samarbetar för att inte vissa linjer ska bli överanvända.
- Informera sig om den svenska populationen innan import av avelsdjur eller parning med utländska avelsdjur
- Utvärdera inavelsgrad bakåt fem generationer inför varje kull då det snabbt kan förändras.

Hälsa

Nulägesbeskrivning

Rysk Svart Terrier har i huvudsak setts som en frisk ras men det förekommer dock en hel del höftledsdysplasi HD och armbågsledsdysplasi ED.

Då Rysk Svart Terrier är en storvuxen ras förekommer det tillväxtrubbningarna, de vanligaste och mest utbredda är osteochondros OCD, processus coronoidus FCP. Hur utbredd det är i rasen är dock oklart då vi i dagsläget inte har någon hälsorapportering.

Även de recessiva ärftliga sjukdomarna hyperuricosuria HUU samt Juvenile Laryngeal Paralysis & Polyneuropathy JLPP förekommer men det går att undvika sjuka individer genom DNA testning på tilltänkta avelsdjur. Det finns inga krav i Sverige att testa tilltänkta avelsdjur och då Rysk Svart Terrier inte ingår i något hälsoprogram är det oklart hur många bärare som finns. Dock har vi att förhålla oss till SKK:s grundregel 2:2 " **att inte använda hund i avel som vid DNA-test visat sig vara bärare av dubbla anlag för allvarlig sjukdom med recessiv nedärvning. Hund som visat sig vara bärare av enkelt anlag för allvarlig sjukdom med recessiv nedärvning får användas i avel, men endast i kombination med genetiskt/hereditärt friförklarad hund och under förutsättning att detta inte står i strid med gällande hälsoprogram.**"

Då populationen är för liten har det ej gått att få ut Agria Breed Profile för rasen, men de mest förekommande diagnoserna mellan åren 2005 och 2020 har skickats från försäkringsbolagen Agria och Sveland. Allergier, hudproblem samt problem i rörelseapparaten finns med från försäkringsbolagen som relativt vanligt förekommande diagnoser.

Höftledsdysplasi, HD

Höftledsdysplasi, förkortas HD, är en skelettrubbning och felaktig utveckling av höftleden. HD är till stor del genetisk/ärftligt betingad och har alltså en ärftlighetskomponent men påverkas även av miljöfaktorer. Hur det påverkar är individuellt men kan förr eller senare ge upphov till förslitning av brosket i höftleden, pålagringar ökar i regel med åldern. Graderas från,

- A – normala grad A
- B – normala grad B
- C – lindrig dysplasi
- D - måttlig dysplasi
- E – höggradig dysplasi

HD resultat samt antal röntgade 2005 - 2019.

HD totalt svenskfödda + import						
	Antal födda	Antal röntgade	Procent röntgade	A+B	C	D+E
2005-2009	105	65	61,9%	49,5%	24,0%	26,5%
2010-2014	72	57	79,2%	59,5%	17,0%	23,5%
2015-2019	77	48	62,3%	49,0%	13,0%	38,0%

Armbågsledsdysplasi ED

Armbågsledsdysplasi, förkortas ED, innebär en onormal utveckling av armbågsleden som då uppvisar pålagringar, artros. ED är till stor del genetisk/ärftligt betingad och har alltså en

ärfthighetskomponent men påverkas även av miljöfaktorer. Hur det påverkar är individuellt. Smärta, hälta och stelhet efter vila är symtom som kan uppträda.

Graderas från,

- 0 – inga påvisbara förändringar
- 1 – lindriga benpålagringar
- 2 – måttliga benpålagringar
- 3 – kraftiga benpålagringar

ED resultat samt antal röntgade 2005 - 2019.

ED totalt svenskfödda + import							
	Antal födda	Antal röntgade	Procent röntgade	0	1	2	3
2005-2009	105	65	61,9%	66,0%	19,0%	12,5%	2,5%
2010-2014	72	58	80,6%	70,5%	13,5%	9,5%	6,5%
2015-2019	77	46	59,7%	70,0%	20,0%	7,5%	2,5%

Tillväxtrubbningar

Tillväxtrubbningar kan förekomma i bog, has, knäled och armbåge. De vanligaste tillväxtrubbningarna är Osteochondros (OCD) och fragmentering av processus coronoideus (FCP). Tidiga tecken är ofta ospecificerad hälta, stelhet efter vila och rörelsestörning. Tillväxtrubbningar drabbar främst större raser. Tillväxtrubbningar har till stor del en ärfthighetskomponent/genetiskt betingat men även miljöfaktorer påverkar, dock måste ett genetiskt anlag för tillväxtrubbningar finnas för att det ska kunna utvecklas. Rekommenderas starkt att invänta röntgenresultat på producerade avkommor för utvärdering i kullen innan man beslutar att ta upprepade kullar på sina avelsdjur, samt att försöka se till syskon så att man får mer information, då ED ändå odiskutabelt orsakas av en ärfthighetskomponent tillsammans med miljöfaktorer.

Tidig diagnos och åtgärd är av stor vikt för att prognosen ska bli så bra som möjligt, då det ofta krävs operation och efterföljande rehabilitering. Hundarna visar ibland symtom redan innan man ser några skador på röntgen och då bör en artroskopi göras direkt. Enligt de allra flesta veterinärer/ortopedier idag finns det inget som heter växtvärk hos hundar därför är det mycket viktigt att inte avfärda hälta hos växande hundar utan utreda vad orsaken kan vara.

Hyperuricosuria (HUU)

HUU är en autosomal recessiv sjukdom (ärfthigh). Om hunden är drabbad av HUU så kan det leda till bildning av urinsyrastenar, calciumstenar eller en kombination av båda i urinblåsa och njurar. Dessa stenar måste i de flesta fall avlägsnas kirurgiskt. Sjukdomstillståndet är mycket smärtsamt och svårbehandlat.

För att undvika födsel där avkommorna riskerar bli sjuka, kan man enkelt testa föräldradyren med ett DNA test så att inte båda är bärare eller sjuka av HUU. Det är inga problem att avla på bärare i kombination med fri.

Juvenile Laryngel Paralysis & Polyneuropathy (JLPP)

JLPP är en autosomal recessiv sjukdom (ärftlig). JLPP är en dödlig nervsjukdom. Om hunden är drabbad av JLPP så visas ofta de första symptomen när den är valp och är runt 3 månader gammal.

För att undvika födsel där avkommorna riskerar att dö bör man testa föräldraren med ett DNA testas så inte båda är bärare innan avel. Det är inga problem att avla på en bärare i kombination med en fri.

Försäkringsinformation

Information från försäkringsbolag Agria och Sveland om vanligast förekommande samlade diagnoser mellan 2005–2020 hos de mest förekommande diagnoserna utan inbördes ordning.

- Neoplastiska förändringar, hud och underhud
- Artros armbågsled
- Artros knäled
- Artros ospecificerat
- Rörelseavvikelser
- Hälta UNS
- Allergier
- Akut extern otit
- Symptom på trötthet
- Kräkning och diarré
- Pyometra
- Tumör i juver
- Klobrott/klokapselbrott

Utvärdering

Vid utvärdering av målen för HD från förra RAS var ett av målen att minska antalet HD belastade individer till 35%, det har inte uppfyllts då antalet belastade individer mellan 2015 och 2019 ligger på 51%. Andra målet om att halvera andelen med HD D och E med hälften har inte uppnåtts då de i föregående RAS låg på 50% och i nuvarande ligger det på 74%. Sista målet för HD var att öka antalet röntgade individer som var satt till 70% i förra RAS, det uppnåddes inte då det mellan 2015 och 2019 var endast 60,5 % som röntgades.

Vid utvärdering av målen för ED i förra RAS var ett av målen att minska andelen ED belastade till högst 25%. Detta har inte uppfyllts då antalet belastade individer mellan 2015 och 2019 ligger på 30%. Ett annat mål var att inte ha några belastade individer med ED 2/3. Detta uppfylls inte heller då det mellan 2015 och 2019 är 10% som är belastade med ED 2/3. Det var även uppsatt som mål att öka andelen röntgade individer till 70%. Under åren 2015 och 2019 ligger andelen röntgade på 58,5% så målet om andelen röntgade individer har inte uppnåtts.

Vid sammanställning av olika diagnoser från försäkringsbolagen kan man urskönja tre huvudgrupper, rörelseapparaten, allergi och neoplastiska förändringar hud. Rasklubben funderar på att skicka ut en hälsoenkät till så många som möjligt, såväl tidigare som nuvarande ägare av Rysk Svart Terrier för att försöka få en överblick över rasens hälsostatus.

Mål

Kortsiktigt (5år)

- Öka andelen HD och ED röntgade individer till 70%
- Minska antalet HD och ED belastade individer till högst 30%.
- Minska andelen HD D och E till 25% av belastade individer.
- Minska andelen individer med ED 2 och 3 till högst 7% av belastade individer.
- Upprätta hälsorapportering till rasklubb vad gäller sådant som inte syns på hunddata, exempelvis allergi, epilepsi, avvikelser/operation i leder.

Långsiktigt (10 år)

- Öka andelen HD och ED röntgade individer till 75%
- Minska antalet HD och ED belastade individer till högst 25%
- Minska antalet individer med HD D eller E till högst 15% av belastade individer.
- Minska antalet individer med ED 2 eller 3 till högst 5% av belastade individer.

Strategier

Rasklubben

- Informera valpköpare återkommande vid medlemsmöte och i rastidningen om vikten av att röntga sina hundar för att kunna utvärdera avelsarbete och rasen utveckling.
- Informera och diskutera rasens aktuella situation på såväl uppfödarmöte som medlemsmöte varje år samt inkludera alla medlemmar vid revidering av RAS.
- Skicka ut hälsoenkät var femte år till ägare av Rysk Svart Terrier.

Uppfödare

- På olika sätt informera valpköpare om vikten av att röntga sina hundar för att kunna utvärdera avelsarbete och bedöma fortsatt avel med olika individer.
- Se på familjebilden, syskon till föräldradjuren då det är möjligt samt utvärdering av tidigare kullars resultat och därmed föräldradjuren avelsresultat innan ytterligare avel.
- Använda endast individer med HD resultat A, B eller C i avel, vid användning av C ska det ske i kombination med HD A.
- Använda endast individer med ED 0 i avel.

Hundägare

- Röntga sin hund officiellt för HD och ED efter 12 månader.

Mentalitet

Nulägesbeskrivning

Mentalbeskrivning, MH, är ett värdefullt verktyg för såväl ägare som uppfödare, i spindeldiagrammet nedan går att utläsa hur rasen ligger till på de olika egenskaperna på

mentalbeskrivning, MH, jämfört med alla bruksraser. Utförligare information kring de olika bedömningar och tester som finns går att utläsa nedan.

Från och med 1 januari 2017 finns det inom svenska brukshundklubben två olika mentaltester. Det nuvarande MT 2007 samt MT 2017 som är under utvärdering för att kunna ersätta det nuvarande. Det är i nuläget ej ännu bestämt hur det kommer se ut framöver så tills vidare är det MT 2007 som gäller för att få ett registrerat resultat samt korningstiteln.

Mentalbeskrivning, MH

Rysk Svart Terrier ska ha känd mental status, den ska ha genomgått ett MH för att få användas i avel enligt SKK:s registreringsbestämmelser.

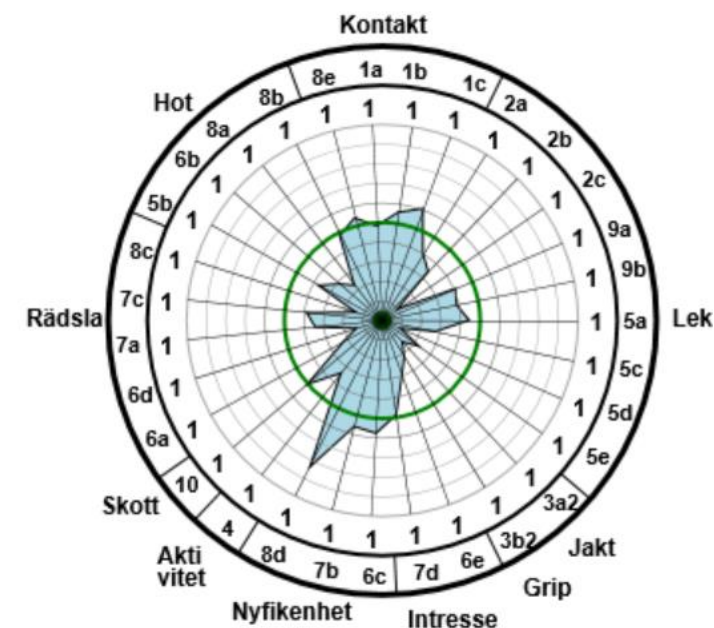
Känd mentalstatus är även ett krav för att få delta på SBK:s bruksprov efter fyllda 18 månader, samt för att få påbörja tjänstehundsutbildning. Hunden måste vara minst 12 månader gammal för att få genomföra MH. Det optimala är att beskriva hunden mellan 12 till 18 månaders ålder för att kunna se de nedärvda egenskaperna hos individen och kullen, ju äldre individen blir ju mer kan den påverkas av inlärd beteenden, dock finns ingen övre gräns. Utförandet av MH går till så att hundens reaktion i olika situationer såsom hälsning, lek, jakt, rädsla, nyfikenhet och skott, beskrivs och förs in i ett förtryckt protokoll. En MH-beskrivning är ingen bedömning, hunden får bara noteringen "känd mental status" efter genomförd beskrivning.

Det har bevisats att resultaten på MH har en ärftlighetsgrad. För uppfödarna är MH ett viktigt verktyg för att kunna få en uppfattning om vilka egenskaper avelsdjur nedärver för att kunna beakta hela familjebildens resultat och inte enbart enstaka resultat.

Spindeldiagram

I spindeldiagrammet för MH jämfört med alla bruksraser går att utläsa att Rysk Svart Terrier ligger bra till i flera delar såsom rädslor, kontakt och skott. Önskvärt att förstärka egenskaper såsom lek, gripande och nyfikenhet socialt.

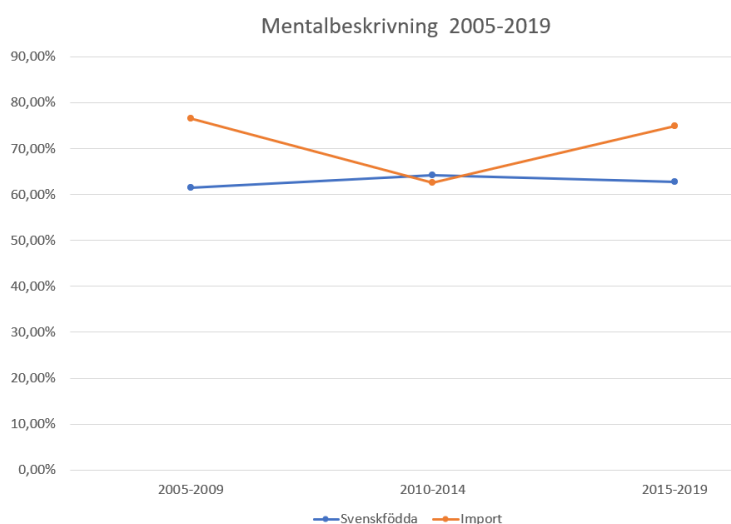
Spindeldiagram.

Idealprofil MH

Målet är inte att idealvärdena ska vara ett medel för rasen. Vid utformning av idealprofil ska både egenskaper som är rastypiska hos Rysk Svart Terrier samt egenskaper som utmärker en brukshund beaktas så det inte blir för stor glidning åt något håll. De gröna rutorna motsvarar det ideala värdet, de gula rutorna är värden som anses vara bra, de vita är acceptabelt men ej önskvärt och de röda är ej acceptabla. Det finns ingen individ som ligger på grönt rakt igenom utan kan mer ses som ett mål att sträva efter och styra rasen mot. Kan vara ett bra verktyg för att utvärdera hela kullar och rasen i stort. Under avsnittet mentalbeskrivning går det att se hur rasen ligger till i jämförelse med andra bruksraser och vilka egenskaper vi behöver främja i aveln med Rysk Svart Terrier. Social hantering är viktig att ha i beaktande då rasen är framtagen för vakt, icke önskvärt med glidning åt något håll. Se bilaga.

Mentalbeskrivna individer

Mentalbeskrivna, beskrivningsår

Mentalbeskrivning total svenskfödda + import			
	Födda	MH	Procent beskrivna
2005-2009	105	67	63,8%
2010-2014	72	46	63,9%
2015-2019	75	49	65,3%

Skott mentalbeskrivning

Sammanslagen mentalbeskrivning skott svenskfödda och importer, beskrivningsår

MH skott total svenskfödda + import							
	1	2	3	4	5	Antal	4 - 5 i %
2005-2009	36	16	10	0	3	65	4,62%
2010-2014	30	22	5	4	3	64	10,94%
2015-2019	37	10	3	2	3	55	9,09%

Mentaltest, MT 2007

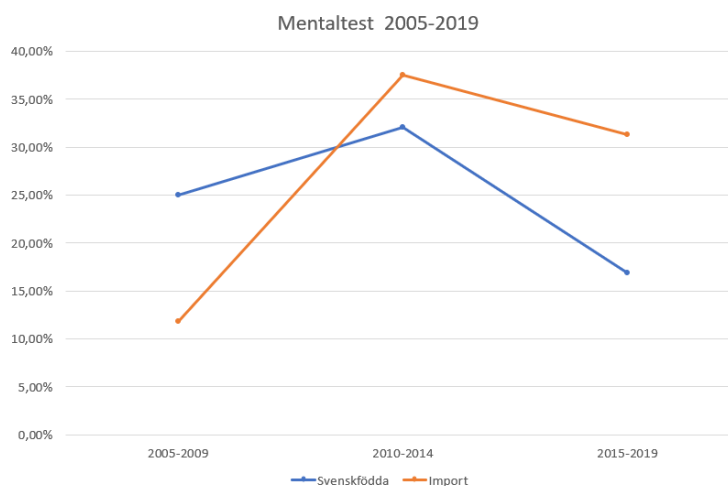
Mentaltest utvecklades som kontrollfunktion för brukshundar och härstammar från statens hundskola i Sollefteå. Individerna måste ha genomfört MH och vara mellan 18 och 48 månader för att kunna delta i ett mentaltest.

Hunden bedöms utifrån ett poängsystem av två domare där hunden får godkänt eller icke godkänt. Mentaltestet är uppdelat i två delar där man för att få godkänt måste uppnå en minimipoäng i båda delarna som innehåller bland annat delar såsom rädslor, samarbete, social självssäkerhet och skottfasthet.

Mentaltest ger ägaren ökad kunskap om hundens egenskaper och beteenden samt ger uppfödaren underlag för det fortsatta avelsarbetet. Genomför hunden ett godkänt mentaltest och genomgår en godkänd exteriörbeskrivning har den en godkänd korning och titeln KORAD. Korning får endast hundar av bruksras möjlighet att genomföra. Korning är ett sätt att kontrollera statusen för brukshundar.

Tittar man på Rysk Svart Terrier är det fram för allt den första delen på mentaltestet som kan vara utmanande. Där tittar man på egenskaper såsom lek, gripande, nyfikenhet socialt och tillgänglighet. Jämför man med mentalbeskrivning, se spindeldiagram, är det även inom de delarna, gripande, lek, socialt intresse och jakt som rasen behöver utvecklas. Viktigt att försöka främja dessa egenskaper hos vår ras och i avelsarbetet.

Mentaltestade individer

Sammanslaget mentaltestade svenskfödda och import, testningsår

Mentaltest total svenskfödda + import	Procent				
	Födda	MT	testade	Godkänd	Ej godkänd
2005-2009	105	24	22,9%	11	13
2010-2014	72	24	33,3%	12	12
2015-2019	75	15	20,0%	8	7

Mentaltest 2017

Mentaltest 2017 är under utformning. Det var 6 stycken Rysk Svart Terrier som mellan åren 2018 och 2019 genomförde inofficiella MT 2017, varav 4 individer blev godkända och 2 individer ej godkända. Mer information går att läsa på Svenska Brukshundklubbens hemsida.

Utvärdering

Målet i senaste RAS var att öka andelen mentalbeskrivna individer till minst 70%, mellan 2015 och 2019 var det 69% som genomförde mentalbeskrivning så målet är i stort sett uppfyllt. Utifrån spindeldiagrammet går att utläsa att rasen ligger bra till på flera delar. Generellt lite rädsor på skrämsel, spöken och skrammel, fin i kontakt/hälsning/hantering och medel på skotten där dock andelen som ligger på 4 och 5 har ökat något. Det som är en utmaning är att delar som utmärker en brukshund ligger ganska lågt såsom framför allt lek, gripande och nyfikenhet socialt, det kan utläsas på såväl mentalbeskrivningar som mentaltester. Dessa egenskaper behöver främjas i framtida avelsarbetet.

Vi har dock inte uppnått målet att bibehålla andelen skottberörda hundar på max 8%. Rasen låg på 4,5% skottberörda individer mellan 2005 och 2009. Det två senaste perioderna har andelen skottberörda individer ökat till 11% andra perioden och 9% senaste perioden. Det är viktigt att vara uppmärksam så inte andelen skottberörda individer ökar.

Antalet individer som blivit mentaltestade mellan 2015 och 2019 är 20%, det är en minskning med 13% från föregående period. Ungefär hälften blev godkända och hälften ej godkända.

Mål

Kortsiktiga (5år)

- Öka andelen mentalbeskrivna individer till 70%.
- Öka andelen mentaltestade individer till 25%.
- Minska andelen skottberörda individer till maximalt 7 %.
- Ett av föräldradsjuren bör ha genomfört ett mentaltest.

Långsiktiga (10 år)

- Öka andelen mentalbeskrivna individer till 75%.
- Öka andelen mentaltestade individer till 30%.
- Minska andelen skottberörda individer till 5%.
- Ett av föräldradsjuren bör ha genomfört ett mentaltest.

Strategier

Rasklubben

- Informera valpköpare på medlemsmöte samt i rastidningen om vikten av mentalbeskrivning för att kunna utvärdera avelsarbetet och rasen.
- Uppmuntra såväl uppfödare som hundägare att mentaltesta sina hundar genom information på medlemsmöte och uppfödarmöte.
- Vid intresse och förfrågan försöka anordna beskrivning och testtillfällen i klubbens regi.
- Informera och diskutera rasens aktuella situation på såväl uppfödarmöte som medlemsmöte varje år samt inkludera alla medlemmar vid revidering av RAS.

Uppfödare

- Endast använda avelsdjur med känd mental status som har högst en 3:a på skott och som har kryss i alla moment.
- Utvärdera resultat av mentalbeskrivning av tidigare kullar innan fortsatt avel på individer.
- Försöka främja att något av avelsdjuren genomfört ett godkänt mentaltest.
- På olika sätt informera valpköpare om vikten av mentalbeskrivning av uppfödare för att kunna utvärdera avelsarbetet och rasen.

Hundägare

- Mentalbeskriva sin hund mellan 12-24 månader.
- Genomföra mentaltest med sin hund mellan 24-48 månader.

Exteriör

Nulägesbeskrivning

Exteriörbeskrivning har erbjudits medlemmar på rasklubbens läger av rasklubbens exteriörbeskrivare till och från under åren. Det har även genomförts exteriörbeskrivningar av auktoriserade domare via Svenska Kennelklubben eller Svenska Brukshundklubben vid utställningar eller anordnande exteriörbeskrivningstillfällen. Under den här perioden har det utbildats två exteriörbeskrivare inom Rasklubben. Ett färre antal individer visas ganska flitigt på utställningar runt om i Sverige. Regelrevidering är på gång med planerad start 2022 där det kommer krävas arbetsmeriter för Rysk Svart Terrier för att kunna få certifikat på utställning, arbetsmeriter för svenskt utställningschampionat kommer finnas kvar.

Rasstandard exteriört

Rysk Svart Terrier är av över medelstorlek, stark med kraftig benstomme. Kroppslängden ska något överskrida mankhöjden. Måtten kroppshöjd, bröstdjup och längd på huvudet ska korrelera till varandra utifrån procent. Funktionella och harmoniska rörelser med vägvinnande steg är utmärkande. Önskvärt är att svansen bärs som en sabel över ryggen i rörelse. Saxbett med normal tandformel (42 tänder). Robust och oöm konstruktion med tydlig könsprägel med rustik och tjock päls med välutvecklad och riklig mustasch, skägg, ögonbryn och behår. Färgen är svart men gråa hår insprängt i pälsen är tillåtet. Rasen ska klippas enligt rasstandard för utställning.

Mankhöjd för hanhund 72-76 cm, vikt 50-60 kg. Tikar 68-72 cm, vikt 45-50 kg.

Exteriörbeskrivna individer

Sammanslaget exteriörbeskrivna svenskfödda och importer, beskrivningsår.

Exteriörbeskrivna totalt svenskfödda + import	Antal		Procent		Ej Godkänd
	Födda	beskrivna	beskrivna	Godkänd	
2005-2009	105	23	21,9%	100,0%	0,0%
2010-2014	72	25	34,7%	96,0%	4,0%
2015-2019	75	23	30,7%	100,0%	0,0%

Utställning

Rysk Svart Terrier ställs ut en del på utställningar både i Sverige och i våra nordiska Grannländer. Sammantaget är det genom åren ytterst få individer som får "Icke godkänd" eller "Good" som bedömning, de flesta får "very good" eller "excellent". Det är ganska många sett till antalet utställda Ryska Svart Terrier som har olika nordiska och även internationella utställningschampionat.

Första perioden var det 5 nordiska, 1 ryskt och 1 internationellt championat, mellan 2010 och 2014 var det 9 nordiska och 3 internationella championat och nu senaste perioden mellan 2014 och 2019 var det så många som 20 nordiska och 6 internationella championat. Från 2005 till 2019 har 12 individer blivit svenska utställningschampion, de flesta mellan 2005 och 2009 då det var 7 individer, åren 2014 till 2019 var det bara en individ. Merparten var utbildade Tjänstehundar, endast tre individer hade arbetsmeriter i bruksgrenar.

Efter regelrevideringen som trädde i kraft den 1 januari 2017 är inte Tjänstehundscertifikat längre godkänt som arbetsmerit för att kunna få certifikat eller bli svensk utställningschampion. Regelrevidering vad gäller arbetsmeriter för certifikat är under utformning för Rysk Svart Terrier och beräknas träda i kraft 2022, det kommer även fortsättningsvis krävas arbetsmeriter för att kunna få titeln svensk utställningschampion.

Utvärdering

Sett till antalet individer som blivit exteriörbeskrivna ligger det väldigt statistiskt under hela perioden 2005 till 2019 då det har varit från 23 till 25 individer beskrivna under varje period. Då det registrerades fler individer under 2005 till 2009 var det procentuellt färre individer som beskrevs under den perioden. Alla individer är godkända exteriört mellan 2005 och 2019 förutom en. Både i Sverige och i våra nordiska grannländer ställs en del svenska Rysk Svart Terrier ut, ofta är det få individer som ställs ut återkommande. Det är en minskning sett till svenska utställningschampionat över perioderna, speciellt den senaste perioden. Merparten var utbildade Tjänstehundar, endast tre individer har arbetsmeriter i bruksgrenar. Däremot har antalet nordiska och internationella championat ökat, framför allt under den sista perioden.

Mål

Kortsiktiga (5 år)

- Få fler medlemmar att ställa ut sina hundar på utställningar och på rasspecialen i klubbens regi.
- Få fler att kombinera arbetsmeriter med utställning då det kommer krävas för svenska certifikat då det är en bruksras.
- Bibehålla andelen exteriörbeskrivna hundar till 30%.

Långsiktiga (10 år)

- Få fler att försöka bli svensk utställningschampion.
- Öka andelen exteriörbeskrivna individer till 35%.

Strategier

Rasklubben

- Uppmuntra till att öka bredden av beskrivare vid olika tillfällen så att fler individer blir beskrivna av domare som dömer rasen internationellt, så inte det blir en glidning i rasen exteriört i Sverige då populationen är liten och det är få uppfödare.
- På olika sätt försöka erbjuda medlemmar tips och råd inför utställning.
- På olika sätt informera valpköpare om exteriörbeskrivning och utställningar från rasklubb.
- Uppmuntra medlemmar att delta på rasspecialen i klubbens regi.
- Uppmuntra medlemmar att kombinera arbetsmeriter med utställningsresultat bland annat genom att anordna träningshelger och träningskurser på lägret.
- Informera och diskutera rasens aktuella situation på såväl uppfödarmöte som medlemsmöte varje år samt inkludera alla medlemmar vid revidering av RAS.

Uppfödare

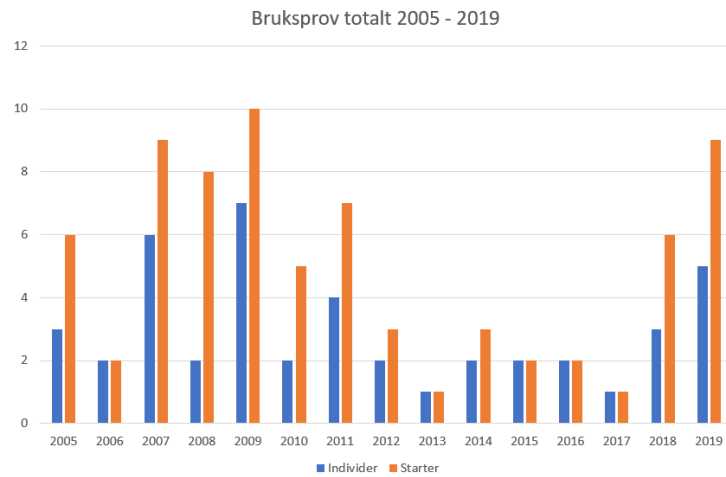
- Uppmuntra valpköpare till att använda sig av olika beskrivare så att fler individer blir beskrivna av domare som dömer rasen internationellt, så inte det blir en glidning i rasen exteriört i Sverige då populationen är liten och det är få uppfödare.
- På olika sätt informera valpköpare om exteriörbeskrivning och utställningar.
- Uppmuntra valpköpare att kombinera arbetsmeriter med utställningsresultat.

Bruksprov och lydnadsprov

Den vanligaste provformen är bruks som innehåller en lydnadsdel och ett specialmoment som väljs, specialmomenten är spår, rapport, sök, patrull eller skydd. Mondioring som är en av de nyaste tävlingsgrenarna innehåller delarna lydnad, hopp och skydd. IGP har fyra olika provformer, IGP, BSL, IFH spår samt IGP-R räddningshund. Tjänstehund och patrullhund där förare och hund utbildas för att bemanna en befattning i Hemvärnet som hundförare. Det finns fyra olika patrullhundskurser.

Tävlingslydnad som provform handlar till stor del om samarbete och följsamhet men fram för allt om precision. Det kräver mycket träning på detaljnivå.

Bruksprov individer och starter

Tjänstecertifierade individer

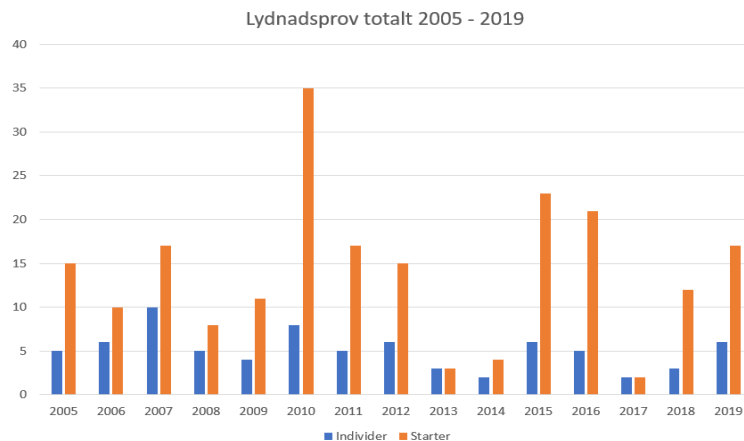
Tjänstecertifierade hundar år 2005 – 2019.

Tjänstehundscertifierade	
2005	0
2006	1
2007	1
2008	0
2009	6
2010	2
2011	0
2012	1
2013	2
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0
2018	1
2019	1

Lydnadsprov individer och starter

Lydnadsprov 2005 – 2019.

Utvärdering

Målet i RAS var att minst 10% skulle komma till start i bruksprov. Mellan 2015 och 2019 var målet långt ifrån uppfyllt, då det endast var 4% som kom till start. Under hela perioden 2005 till 2019 uppfylls inte heller målet om 10% till start i bruksprov under någon period, då det varierat mellan 4 och 5% per period. Det är ytterst få individer som startat de flesta åren. I lydnad är det något fler individer per år som startar, mellan 2005 och 2019 är de väldigt jämnt cirka 6% under varje period. Det är fler starter sammanlagt i lydnaden. Antal individer som avlagt prov som tjänstehund har minskat och de sista fem åren är det endast två hundar som erhållit tjänstehundscertifikat. En individ har under sista perioden genomfört ett BH prov och gjort en start i BSL 1. Rasen har även varit representerad i nosework, viltspår och rallylydnad.

Mål

Kortsiktiga (5 år)

- Få fler medlemmar att prova på att träna bruks och lydnad.
- Få fler valpköpare som har som mål att träna och tävla i bruks och lydnad.

Långsiktiga (10 år)

- Få fler medlemmar att komma ut och tävla inom bruks och lydnad.
- Att befästa Rysk Svart Terrier som en ras med utmärkta arbets- och bruksegenskaper.
- I avelsarbete försöka främja de egenskaper som behöver förstärkas i vår ras, se MH spindeldiagram.

Strategier

Rasklubben

- Anordna träningsmöjligheter inom bruks och lydnad i Rasklubbens regi.
- Anordna inofficiella klubbmästerskap i bruks och lydnad i Rasklubbens regi samt olika tävlingsformer i bruks och lydnad i rasklubbens regi.
- Informera uppfödare om att främja avel mot de egenskaper som behöver förstärkas i rasen utifrån mentaldelen samt meritera avelsdjur.
- Informera och diskutera rasens aktuella situation på såväl uppfödarmöte som medlemsmöte varje år samt inkludera alla medlemmar vid revidering av RAS.

Uppfödare

- Upplysa om vikten av rasens användningsområde och att det är en bruksras till nya valpköpare.
- Att motivera fler valpköpare att bli aktiva med att visa upp rasen på lydnadsprov och brukstävlingar så att de som är intresserade ser att rasen fungerar som brukshund.
- Sträva mot att något av föräldradsjuren har tävlingsmeriter inom lydnad eller bruks för att bibehålla funktionen som bruksras,

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan det konstateras att antalet uppfödare i Sverige har minskat de senaste 15 åren och antalet svenskfödda individer har minskat något, medan importerade individer ligger ganska stabilt. Inavelsgraden ligger lågt räknat på tre generationer, vid beräkning av fem generationer som rekommenderas är det oklart, det kan snabbt förändras i en sådan liten population. Uppmärksamhet krävs vid användning av importer och utlandsregistrerade då det som sagt endast räknas på tre generationer i Svenska Kennelklubbens system. Kullstorlekarna har minskat något över tid. Rekommendation att inte använda någon individ till mer än två normalstora kullar. Det för att främja den genetiska variationen i en sådan liten och smal population som Rysk Svart Terrier är nationellt. Höftledsdysplasi och armbågsledsdysplasi är en utmaning i rasen då det skett en försämring och färre hundar röntgas. Rysk Svart Terrier omfattas idag av hälsoprogram nivå 2 hos Svenska Kennelklubben, det vill säga endast känd registrerad status behövs för avel. Viktigt att fortsätta följa utvecklingen då det är en stor och tung bruksras, som ska kunna arbeta, vara funktionell och hållbar. Mentalbeskrivna individer har ökat vilket är väldigt positivt, medan mentaltestade individer har minskat. Det är av stor betydelse att fortsätta arbeta för att fler medlemmar både beskriver och även mentaltestar sina individer. Exteriörbeskrivna ligger konstant de senaste 15 åren. Rasklubben önskar bredda antalet beskrivare så fler domare som kan rasen och även dömer rasen internationellt kan bidra med att minska risken för typglidning inom rasen nationellt då populationen i Sverige är liten och har få uppfödare. En fortsatt utmaning är att få fler individer till start i olika bruksprov, då rasen ligger långt ifrån målen. I lydnadsproven är det något fler individer som kommit till start.

Målet är att sträva efter god hälsa, bra mentalitet och rastypisk exteriör. För att målen ska nås är det viktigt att alla såsom rasklubb, uppfödare, ägare till avelshannar och alla medlemmar tillsammans hjälps åt. För att nå målen i RAS behöver vi alla bidra med det man kan som exempelvis röntga, mentalbeskriva och utvärdera avelsarbetet. En rekommendation och bra start kan vara att läsa igenom RAS för Rysk Svart Terrier. Det är viktigt att se såväl på kort som lång sikt för rasen hälsa, välbevarade och utveckling.

Prioritering i rasklubben

1. *Hälsa*- öka andelen röntgade individer för utvärdering samt främja avel på fria individer för att bibehålla en sund och funktionell ras. Viktigt med årlig utvärdering på HD och ED då rasklubbens rekommendationer ändras till mer generösare regler men andelen belastade ökat.
2. *Mentalitet* – öka andelen mentalbeskrivna individer och främja avel på mentalt stabila hundar med egenskaper som önskas förstärkas, se sid 15 under Spindeldiagram.
3. *Tävling/prov*- försöka öka andelen nya valpköpare och medlemmar som vill komma i gång att träna och tävla med sina hundar.
4. *Exteriör* – Få en bredd i fler beskrivare av vår ras då det är en liten population och få uppfödare. Upprätthålla rastypisk standard som står sig internationell

Plan för fortsatt arbete i Rasklubben

- Få fler som är intresserade av rasen att besöka klubben hemsida för information.
- Anordna fler träffar för medlemmar där det erbjuds träningsmöjligheter med erfarna instruktörer som kan lära ut och inspirera såväl nya som gamla medlemmar, där det även ges möjlighet till utbyte av kunskap och erfarenhet bland klubbens medlemmar.
- Försöka få till mentalbeskrivningar, mentaltest och exteriörbeskrivningar anordnade i klubbens regi och vara behjälpliga med information kring andra arrangemang där möjlighet till ovanstående ges.
- Plan för kommande revidering av RAS, var femte år, är att redovisa utvärdering och pågående arbete i samband med revideringen av RAS på hemsidan, i tidningen och på medlemsmöte. Detta så att alla medlemmar ges möjlighet att ta del av informationen och få möjlighet att komma med synpunkter som kommer att beaktas. Mejl med info skickas ut till medlemmar.
- Årligen vid årsmöte som en punkt på dagordningen i samband med verksamhetsberättelsen och lämpligtvis även vid medlemsmöte redogöra arbetet med avelsfrågor, utvärdering och uppföljning av RAS, samt informera på rasklubbens hemsida samt i rasklubbens tidning, Ryska Posten.

Förhoppningen är att alla medlemmar ska känna sig inkluderade i rasklubbens arbete och få en ökad förståelse för det viktiga arbetet med RAS. Det är ett fortsatt viktigt arbete att försöka öka förståelsen hos alla ägare av Rysk Svart Terrier, att de behöver bidra med att exempelvis röntga sin hund och genomföra mentalbeskrivning. Det är en förutsättning för att såväl uppfödare som rasklubb ska kunna utvärdera och fortsätta att arbeta mot målen i RAS. Målen i RAS är utformade för att främja Rysk Svart Terrier som en väl fungerande brukshund och allroundhund, med en god hälsa, stabil mentalitet och exteriör som är hållbar och funktionell för rasen på sikt.

För valphänvisning och annonsering i rasklubbens regi

Avelsdjur röntgade i Sverige.

- Röntgade avelsdjur med HD A, B eller C. Vid användning av C endast i kombination med A.
- Röntgade avelsdjur med ED 0/0.
- Testning ska vara dokumenterad för JLPP och HUU så kombination av två anlagsbärare ej kan ske.
- Genomfört MH med kryss i samtliga moment och högst 3:a på skotten.
- Utställd med minst very good i kvalitet på en officiell utställning.
- Uppfödaren ska vara medlem i SKK samt Rasklubben Rysk Svart terrier och följa SKK:s grundregler för avel och uppfödning.

För utländska avelsdjur

- Röntgade med HD A eller B.
- Röntgade med ED 0/0.
- Testning ska vara dokumenterad för JLPP och HUU så kombination av två anlagsbärare ej kan ske.

Författare: Lotta Norman Falk och Eva-Marie Tholérus

Källor

Svenska Kennelklubben, informationssidor, avelsdata och hunddata
Lathunden

Svenska Brukshundklubben, informationssidor och tävlingsresultat

Agria veterinär

Agria försäkringsbolag

Sveland försäkringsbolag

Evidensia

Anicura

Rysk Svart Terrierklubbens hemsida

Elsa, Alkelin, Armbågsledsdysplasi hos växande hundar, fyra komplexa tillstånd. Uppsala, SLU.

Lennart Sjöström, Diplomate i kirurgi och ortopedi.

Finska Kennelklubben

Ungerska Kennelklubben

Slovenska SKVPM

Tyska rasklubben för terrier

Bilaga 1

Hälsa

HD

Svenskfödda mellan 2005 – 2019

2005-2009 snittvärde A+B	2005-2009 snittvärde C	2005-2009 snittvärde D+E	2010-2014 snittvärde A+B	2010-2014 snittvärde C	2010-2014 snittvärde D+E	2015-2019 snittvärde A+B	2015-2019 snittvärde C	2015-2019 snittvärde D+E
52%	31%	16%	55%	27%	18%	68%	18%	14%
Procent röntgade 2005-2009: 45,4%			Procent röntgade 2010-2014: 80,3%			Procent röntgade 2015-2019: 55,9%		

Importer mellan 2005 – 2019

2005-2009 snittvärde A+B	2005-2009 snittvärde C	2005-2009 snittvärde D+E	2010-2014 snittvärde A+B	2010-2014 snittvärde C	2010-2014 snittvärde D+E	2015-2019 snittvärde A+B	2015-2019 snittvärde C	2015-2019 snittvärde D+E
47%	17%	37%	64%	7%	29%	30%	8%	62%
Procent röntgade 2005-2009: 85,0%			Procent röntgade 2010-2014: 62,2%			Procent röntgade 2015-2019: 65,0%		

ED

Svenskfödda mellan 2005 - 2019

2005-2009 snittvärde 0	2005-2009 snittvärde 1	2005-2009 snittvärde 2	2005-2009 snittvärde 3	2010-2014 snittvärde 0	2010-2014 snittvärde 1	2010-2014 snittvärde 2	2010-2014 snittvärde 3	2015-2019 snittvärde 0	2015-2019 snittvärde 1	2015-2019 snittvärde 2	2015-2019 snittvärde 3
59%	18%	18%	5%	82%	11%	6%	1%	68%	22%	5%	5%
Procent röntgade 2005-2009: 47,2%				Procent röntgade 2010-2014: 80,3%				Procent röntgade 2015-2019: 53,9%			

Importer mellan 2005 – 2019

2005-2009 snittvärde 0	2005-2009 snittvärde 1	2005-2009 snittvärde 2	2005-2009 snittvärde 3	2010-2014 snittvärde 0	2010-2014 snittvärde 1	2010-2014 snittvärde 2	2010-2014 snittvärde 3	2015-2019 snittvärde 0	2015-2019 snittvärde 1	2015-2019 snittvärde 2	2015-2019 snittvärde 3
73%	20%	7%	0%	59%	16%	13%	13%	72%	18%	10%	0%
Procent röntgade 2005-2009: 80,0%				Procent röntgade 2010-2014: 68,9%				Procent röntgade 2015-2019: 63,3%			

Bilaga 2

Mentalt

Mentalbeskrivna

Svenskfödda 2005 – 2019

Svenskfödda mentalbeskrivning			
	Födda	Antal mentalbeskrivna	Procent mentalbeskrivna
2005-2009	88	54	61,4%
2010-2014	56	36	64,3%
2015-2019	59	37	62,7%

Importer 2005 – 2019

Importerade mentalbeskrivning			
	Antal importer	Antal mentalbeskrivna	Procent mentalbeskrivna
2005-2009	17	13	76,5%
2010-2014	16	10	62,5%
2015-2019	16	12	75,0%

MH skott

Svenskfödda mellan 2005 - 2019

Svenskfödda MH Skott							
	1	2	3	4	5	Antal	4 - 5 i %
2005-2009	31	11	8	0	3	53	5,7%
2010-2014	22	22	4	3	3	54	11,1%
2015-2019	28	7	3	2	3	43	11,6%

Importer mellan 2005 - 2019

Importerade MH Skott							
	1	2	3	4	5	Antal	4 - 5 i %
2005-2009	5	5	2	0	0	12	0,0%
2010-2014	8	0	1	1	0	10	10,0%
2015-2019	9	3	0	0	0	12	0,0%

Mentaltestade

Svenskfödda mellan 2005 - 2019

Svenskfödda mentaltest						
	Födda	Antal mental- testade	Procent mental- testade		Godkänd	Ej godkänd
2005-2009	88	22	25,0%	✓	50,0%	50,0%
2010-2014	56	18	32,1%	✓	44,4%	55,6%
2015-2019	59	10	16,9%	✓	40,0%	60,0%

Importer mellan 2005 - 2019

Importerade mentaltest						
	antal importer	Antal mental- testade	Procent mental- testade		Godkänd	Ej godkänd
2005-2009	17	2	11,8%	✓	0,0%	100,0%
2010-2014	16	6	37,5%	✓	66,7%	33,3%
2015-2019	16	5	31,3%	✓	80,0%	20,0%

Bilaga 3

Idealprofil Rysk Svart Terrier

	1	2	3	4	5
1a. KONTAKT Hälsning	Avvisar kontaktförsök och/eller kontakt ej tagen inom tid	Undviker kontakt genom att dra sig undan.	Accepterar kontakt utan att besvara. Drar sig inte undan.	Tar kontakt själv eller besvarar kontaktförsök.	Överdrivet kontaktagande, ex. hoppar, gnäller, skäller.
1b. KONTAKT Samarbete	Följer inte med trots flera försök att locka. Ej genomfört inom tid.	Följer med motvilligt.	Följer med, men är inte engagerad i testledaren.	Följer med villigt. Engagerar sig i testledaren.	Följer med villigt, är överdrivet engagerad i testledaren, ex. hoppar, gnäller, skäller.
1c. KONTAKT Hantering	Avvisar hantering och/eller hantering ej helt genomförd	Undviker, drar sig undan eller söker stöd hos föraren.	Accepterar hantering.	Accepterar, svarar med kontaktbeteende.	Accepterar, svarar med överdrivet kontaktbeteende.
2a. LEK 1 Leklust	Leker inte.	Leker inte, men visar intresse.	Startar långsamt, blir aktiv, leker.	Startar snabbt, leker aktivt.	Startar mycket snabbt, leker mycket aktivt.
2b. LEK 1 Gripande	Griper inte.	Griper inte, nosar bara på föremålet.	Griper tveksamt eller med framtänderna.	Griper direkt med hela munnen.	Griper direkt, hugger föremålet i farten.
2c. LEK 1 Gripande och dragkamp	Griper inte.	Griper tveksamt, släpper, håller, men drar inte emot.	Griper, drar emot, men släpper och tar om. Alt. tuggar.	Griper direkt med hela munnen och drar emot tills testledaren släpper.	Griper direkt med hela munnen, drar emot, rycker, alt. ruskar – även under den passiva delen – tills testledaren släpper.
3a. FÖRFÖLJANDE	Startar inte, når ej in i banan	Startar, avbryter innan föremålet.	Startar eller springer långsamt. Kan öka farten. Fullföljer.	Startar med hög fart, målinriktad – bromsar in vid bytet.	Startar direkt med hög fart. Springer förbi bytet. Kan vända.
3 b. GRIPANDE	Nonchalerar föremålet. Alt. springer inte fram.	Griper inte, nosar på föremålet.	Griper tveksamt eller med tidsfördröjning.	Griper direkt, släpper.	Griper direkt. Behåller föremålet. i minst 3 sek.
4. AKTIVITET	Är ouppmärksam, ointresserad, inaktiv.	Är uppmärksam och lugn – står, sitter eller ligger.	Är uppmärksam och i huvudsak lugn. Enstaka aktivitetshöjningar.	Är uppmärksam med ökad aktivitet eller oro efter hand.	Växlar snabbt aktiviteter under momentet. Alt. oro under hela momentet.
5a. AVST.LEK Intresse	Engageras inte av figuranten.	Kontroll, avbrott förekommer.	Intresserad. Följer figuranten utan avbrott.	Intresserad. Vill iväg, enstaka starförsök.	Mycket intresserad. Vill iväg, upprepade startförsök.
5b. AVST.LEK Hot/agg	Visar inga hotbeteenden.	Visar enstaka (1-2) hotbeteenden under momentets första del.	Visar enstaka (1-2) hotbeteenden under momentets första och andra del.	Visar flera hotbeteenden under momentets första del.	Visar flera hotbeteenden under momentets första och andra del.
5c. AVST.LEK Nyfikenhet	Går inte fram till figuranten inom tid.	Går fram när figuranten är aktiv på linjen.	Går fram till den dolda men talande figuranten.	Går fram till figuranten med låg kroppsställning och/eller med tidsfördröjning.	Går fram direkt till figuranten utan hjälp.
5d. AVST.LEK Leklust	Visar inget intresse.	Leker inte, men visar intresse.	Leker, kan gripa försiktigt, drar inte emot.	Griper. Drar emot, men kan släppa och ta om.	Griper direkt. Drar emot, släpper inte.
5e. AVST.LEK Samarbete	Visar inget intresse.	Bli aktiv men avbryter.	Är aktiv med figuranten när denne är aktiv.	Är aktiv med figuranten. Visar även intresse mot passiv figurant.	Uppmanar passiv figurant till fortsatt lek.
6a. ÖVERRASKN. Rädsla	Stannar inte eller kort stopp.	Hukar sig och stannar.	Gör undanmanöver utan att vända bort blicken.	Flyr högst 5 meter.	Flyr mer än 5 meter.
6b. ÖVERRASKN Hot/agg	Visar inga hotbeteenden.	Visar enstaka hotbeteenden.	Visar flera hotbeteenden under längre tid.	Visar flera hotbeteenden och någon attack.	Visar hotbeteenden och attacker som kan avslutas med bett.
6c. ÖVERRASKN Nyfikenhet	Går inte fram inom tid.	Går fram när föraren sitter på huk och talar till överallen samt lockar på hunden.	Går fram till överallen när föraren står bredvid.	Går fram till överallen när föraren gått halva avståndet.	Går fram till överallen utan hjälp.
6d. ÖVERRASKN Kvarstående rädsla	Ingen tempoförändring eller undanmanöver.	Liten båge eller tempoväxling vid ngn av passagerna.	Båge eller tempoväxling vid 1:a passagen. Minskat utslag vid 2:a passagen.	Båge eller tempoväxling vid minst 2 passager utan minskad intensitet.	Visar stort mått av rädsla eller ökad rädsla efter samtliga passager.
6e. ÖVERRASKN Kvarstående intresse	Visar inget intresse.	Stannar upp. Luktat eller tittar på överallen vid 1 tillfälle	Stannar upp. Luktat eller tittar på överallen vid minst 2 tillfällen.	Biter i eller leker med överallen. Intresset minskar efter hand.	Biter i eller leker med överallen vid 2 eller flera passager.
7a. LJUDKÄNSL. Rädsla	Stannar inte eller kort stopp.	Hukar sig och stannar.	Gör undanmanöver utan att vända bort blicken.	Flyr högst 5 meter.	Flyr mer än 5 meter.

7b. LJUDKÄNSL Nyfikenhet	Går inte fram inom tid.	Går fram när föraren sitter på huk och talar till skramlet samt lockar på hunden.	Går fram till skramlet när föraren står bredvid.	Går fram till skramlet när föraren gått halva avståndet.	Går fram till skramlet utan hjälp.
7c. LJUDKÄNSL Kvarstående rädsla	Ingen tempoförändring eller undanmanöver.	Liten båge eller tempoväxling vid ngn av passagera.	Båge eller tempoväxling vid 1:a passagen. Minskat utslag vid 2:a passagen.	Båge eller tempoväxling vid minst 2 passager utan minskad intensitet.	Visar stort mått av rädsla eller ökad rädsla efter samtliga passager.
7d. LJUDKÄNSL Kvarstående intresse	Visar inget intresse.	Stannar upp. Luktat eller tittar mot skramlet vid 1 tillfälle.	Stannar upp. Luktat eller tittar mot skramlet vid minst 2 tillfällen.	Biter i eller leker med skramlet. Intresset minskar efter hand.	Biter eller leker med skramlet vid 2 eller flera passager.
8a. SPÖKEN Hot/agg	Visar inga hotbeteenden.	Visar enstaka hotbeteenden.	Visar flera hotbeteenden under längre tid.	Visar flera hotbeteenden och någon attack.	Visar hotbeteenden och flera attacker.
8b. SPÖKEN kontroll	Enstaka kontroll, därefter inget intresse/engagerar sig inte.	Tittar mot spökerna då och då.	Kontrollerar och/eller handlar mot spökerna. Långa avbrott. Ex. halva sträckan båda spökerna eller ett spöke hela sträckan.	Kontrollerar och/eller handlar mot båda spökerna. Kortare avbrott.	Kontrollerar och/eller handlar mot båda spökerna under hela momentet.
8c. SPÖKEN Rädsla	Uppehåller sig framför eller bredvid föraren.	Uppehåller sig i huvudsak framför eller bredvid föraren. Någon avståndsreglering.	Uppehåller sig i huvudsak framför eller bredvid föraren. Växlar mellan flyktstart och kontroll.	Uppehåller sig i huvudsak bakom föraren. Växlar mellan flyktstart och kontroll.	Backar längre än kopplets längd eller lämnar platsen, alt. flyr.
8d. SPÖKEN Nyfikenhet	Går fram till fig. när föraren tagit av figurantens huvudbonad. Går inte fram inom tid.	Går fram till fig. när föraren talar med fig och lockar på hunden.	Går fram till fig. när föraren står bredvid.	Går fram till fig. när föraren gått halva avståndet.	Går fram till fig. utan hjälp.
8e. SPÖKEN Kontakttagande med figurant i spökdirkt	Avvisar eller undviker kontaktförsök. Kontakt ej tagen inom tid.	Accepterar kontakten från fig. utan att besvara den.	Besvarar kontakten från figuranten.	Tar själv kontakt med figuranten.	Intensivt kontaktbeteende mot figuranten. Kan ex. hoppa och gnälla.
9a. LEK 2 leklust	Leker inte.	Leker inte, men visar intresse.	Startar långsamt, blir aktiv, leker.	Startar snabbt, leker aktivt.	Startar mycket snabbt, leker mycket aktivt.
9b. LEK 2 gripande	Griper inte.	Griper inte, nosar bara på föremålet.	Griper tveksamt eller med framtänderna.	Griper direkt med hela munnen.	Griper direkt, hugger föremålet i farten.
10. SKOTT	Visar ingen berördhet. Snabb kontroll och sedan helt oberörd.	Avtagande kontroller under lek / passivitet. Därefter oberörd.	Riktat intresse mot skytten, publiken eller annat, men återgår till lek / passivitet.	Avbryter lek eller passivitet. Läser sig mot publiken, skytten eller annat. Återgår inte till lek / passivitet.	Berörd, rädd. Alt. Vill lämna platsen, försöker fly. Alt. Föraren avstår skott.

Gröna rutorna - motsvarar det ideala värdet

Gula rutorna - värden som anses vara bra

Vita rutorna- acceptabelt men ej önskvärt

Röda rutorna - ej acceptabla.

Målet är inte att idealvärdena ska vara ett medel för rasen. Vid utformning av idealprofil ska både egenskaper som är rastypiska hos Rysk Svart Terrier samt egenskaper som utmärker en brukshund beaktas så det inte blir för stor glidning åt något håll. Det finns ingen individ som ligger på grönt rakt igenom utan kan mer ses som mål att sträva efter och styra rasen mot. Kan även vara ett bra verktyg för att utvärdera hela kullar.